

BRUSSELSE REGERING KNABBELT OPNIEUW AAN VLAAMSE BEVOEGDHEDEN

Het Grondwettelijk Hof neemt grote bocht

Zeer tot onze verbazing heeft het Grondwettelijk Hof het verzoek afgewezen dat het Vlaams Komitee voor Brussel op 2 december 2019 had ingediend om de Brusselse ordonnantie over de 'schoolcontracten' te vernietigen.

Ook voor buurtbewoners

Met die ordonnantie eigent de Brusselse regering zich het recht toe schoolinfrastructuur zoals sportzalen, refters en speelpleinen te bouwen of te renoveren, waarna de begunstigde scholen wel verplicht zijn die ruimtes open te stellen voor de buurtbewoners, weliswaar buiten de schooluren. Een en ander moet bijdragen tot de uitbreiding en verbetering van de kwaliteit en toegankelijkheid van de 'openbare ruimte' en tot de 'sociale cohesie'. Daartoe zouden dan ook activiteiten op touw gezet worden van socio-economische en socioculturele aard. Dat kan bijvoorbeeld de organisatie van toneelvoorstellingen zijn.

Het nastreven van een wisselwerking tussen de school en de buurt gebeurt in Vlaanderen eveneens maar dan in het kader van het concept 'brede school'. Dat gebeurt volledig binnen het kader van de gemeenschapsbevoegdheden als onderwijs, cultuur, sport en vrijetijdsbeoefening. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meent acties te kunnen ondernemen vanuit zijn gewestbevoegdheden.

Bevoegdheidsovertreding van het BHG

Die zijn in de ordonnantie op een erg abstracte en ondoorgroefde manier gedefinieerd: "socio-economische acties gericht op het bevorderen van de sociale cohesie en de socio-professionele inschakeling, meer bepaald door de terbeschikkingstelling van collectieve voorzieningen en door het aanmoedigen van de inwoners om deel te nemen aan de activiteiten". Als iemand begrijpt wat dit wil zeggen, mag hij/zij het me altijd eens uitleggen.

In het verleden heeft het Grondwettelijk Hof de financiering van de bouw van kinderdagverblijven met gewest-

middelen op verzoek van het Vlaams Komitee voor Brussel een halt toegeroepen. Maar vandaag doet datzelfde Hof opmerkelijke intellectuele inspanningen om deze opzichtige bevoegdheidsoverschrijding van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te gedogen. Het Hof argumenteert dat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de deelstaten toelaat in bepaalde omstandigheden buiten hun bevoegdheden te treden. Dat zou hier dus kunnen omdat de onderwijsopdracht van de betrokken scholen niet in het gedrang komt. Het intekenen op deze schoolcontracten is bovendien facultatief.

Naar een gemeenschapsgewest?

De koerswijziging van het Grondwettelijk Hof heeft allicht te maken met zijn gewijzigde samenstelling nadat verscheidene rechters met pensioen gingen. Die nieuwkomers zijn blijkbaar vatbaar voor de opvatting dat Brussel evolueert in de richting van een gemeenschapsgewest. Het is echter niet aan het Hof maar wel aan de politiek om de richting te bepalen.

Het Hof laat wel open dat de Vlaamse Gemeenschap eventueel bepaalde regels kan opstellen om te bepalen aan welke criteria de activiteiten in het kader van de schoolcontracten moeten beantwoorden. Misschien moet Vlaams onderwijsminister Ben Weyts daartoe een omzendbrief opstellen.

Bernard Daelemans
Voorzitter Vlaams
Komitee voor Brussel

'Gemeenschappelijke juridische werkgroep VVB-VKB': De Brusselse Post is een pluralistische publicatie van het Vlaams Komitee voor Brussel. Deze vereniging heeft als maatschappelijk doel 'Het bevorderen van het Vlaams leven te Brussel'. Binnen deze doelstelling staat De Brusselse Post open voor alle opinies zonder onderscheid. Auteurs en gastschrijvers zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikel.

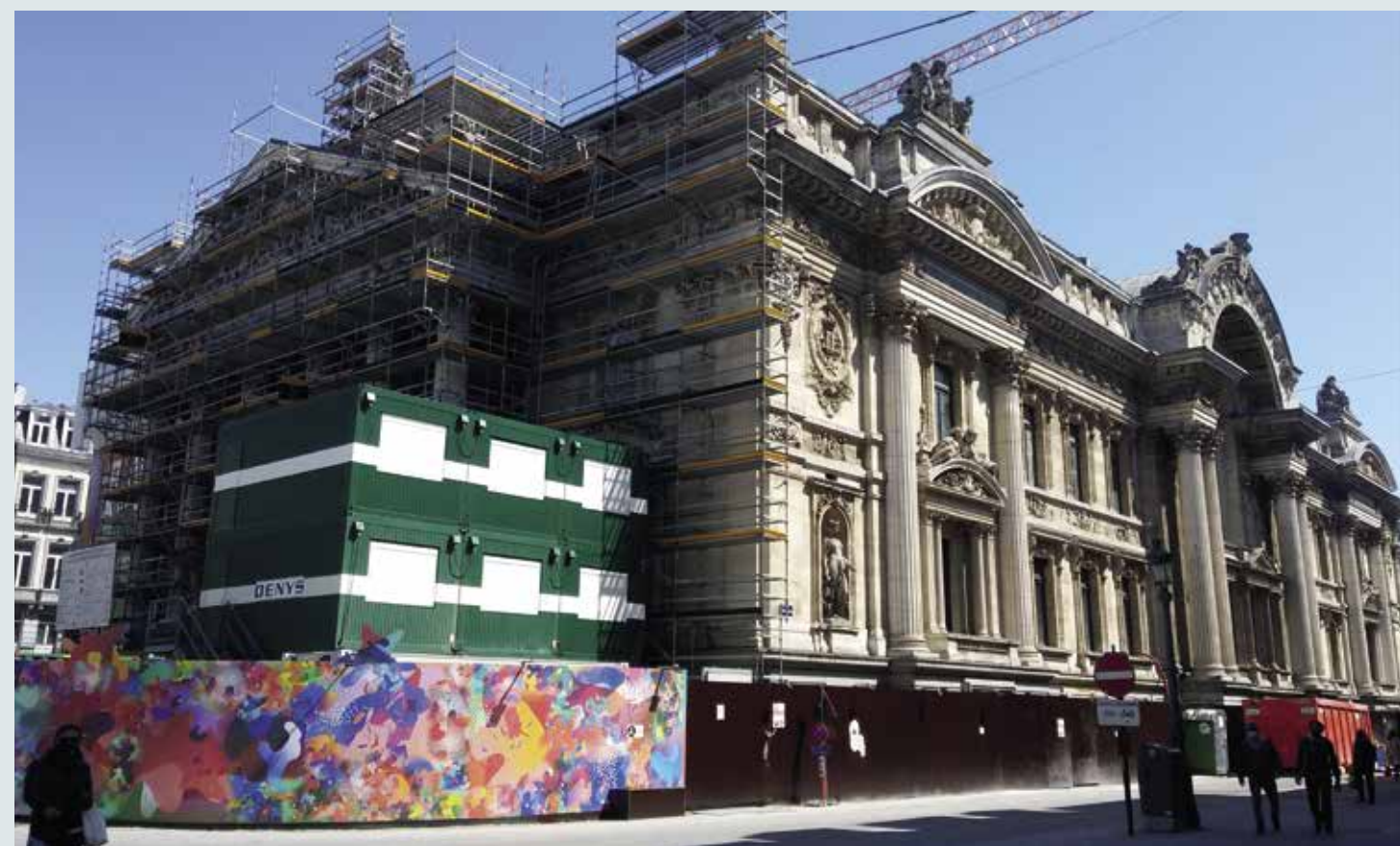
COLOFON DE BRUSSELSE POST

De Brusselse Post is een uitgave van het Vlaams Komitee voor Brussel, Drukpersstraat 20, 1000 Brussel. vkb.vlaanderen@gmail.com.
Hoofredactie: Karel Adams (karel.adams@gmail.com).
Steun voor de werking van het VKB wordt in dank aanvaard op BE 38 4300 6955 7172.
Giften, ten gunste van onze juridische werking, vanaf 40 euro, kunnen worden overgeschreven op BE39 4099 5639 8119 van VVB-actie, met vermelding

JAN HERTOEG I VAN BRABANT

De echte schat van het Beursgebouw

Op de webstek van de VVB kunt u een interessante Brusselse stadswandeling terugvinden. Tijdens deze wandeling komt u ook voorbij de Beurs aan de Anspachlaan. Het gebouw staat al enige tijd in de steigers. Het is niet de bedoeling er opnieuw een ruimte van te maken waar geldmakelaars en financiële beleggers elkaar ontmoeten: die mercantiele functie heeft het niet meer sinds 1996. Sinds die periode is het gebouw enkel gebruikt voor tijdelijke tentoonstellingen, maar tegen het jaar 2023 wil men de 12.000 vierkante meter openstellen voor het publiek. Kostprijs: ongeveer 50 miljoen euro.

Het gebouw krijgt naast de monumentale ingang vooraan ook achteraan, ter hoogte van de Taborastraat, een gepaste uitgang. Binnen zal ruimte vrijgemaakt worden voor een restaurant en een culturele expo. Op de eerste verdieping wordt het biermuseum ingericht en komt er plaats voor een dakterras van 1000 vierkante meter. Het biermuseum wordt een historisch parcours, met een verwijzing naar Jan Hertog I van Brabant, van wie de resten van zijn praalgraf op een zijkant van het Beursgebouw (de archeologische site Bruxella 1238) te vinden zijn. Toeval of niet, maar deze hertog werd *Gambrius* genoemd, wat in het Latijn 'bierkoning' betekent. **Maar wie was die bijzondere hertog ook weer?**

Een Hertog voor Brabant: Jan I

Jan werd anno 1252/1253 in Brussel geboren als tweede zoon van Hendrik III van Brabant. Hij zou uitgroeien tot de machtigste vorst uit de Brabantse dynastie. De Brabantse hertogen heersten over een vorstendom dat grotendeels samenviel met de provincies Noord-Brabant, Antwerpen en Brabant (nu Vlaams- en Waals-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Ze beroemden er zich terecht op af te stammen van **Karel de Grote** en waren eropuit om hun aanzien te vergroten in het oude Neder-Lotharingen, een streek rijk aan Karolingische tradities. Precies daarom leverde Jan I een ▶

jarenlange strijd om het hertogdom Limburg (in de buurt van Eupen en Verviers). Op 5 juni 1288 verpletterden de Brabanders, bijgestaan door de burgers van Keulen, in Woeringen een bondgenootschap bestaande uit de graven van Gelre en Luxemburg en de aartsbisschop van Keulen.

In de oude Karolingische keizerstad Aken handhaafde de Brabander krachtig zijn rechten en hij versterkte ook zijn invloed op de burgers van Keulen. De vorst had op dat ogenblik een dergelijk aanzien verworven dat na de dood van **Rudolf van Habsburg** (1273-1291) de aartsbisschop van Trier voorstelde om Jan I van Brabant de Duitse koningskroon te verlenen.

Democratie voor geld

Omdat de talrijke oorlogen de schatkist hadden uitgeput, was Jan I verplicht een beroep te doen op de financiële steun van de Brabanders. Hij kreeg die, in ruil voor een aantal waarborgen inzake rechtszekerheid en vrijheid. Op die manier groeide in Brabant - meer dan in Vlaanderen - stilaan een eigen politieke cultuur gebaseerd op rationeel overleg. De macht van de vorst werd steeds nauwer omschreven in algemene landsprivileges. Zo ontwikkelde zich in Brabant, net als in Engeland, een constitutioneel systeem. Tijdens de veertiende en vijftiende eeuw zal die ontwikkeling een hoogtepunt bereiken.

Nederlands in Brussel

Hertog Jan voerde een aantal bestuurlijke hervormingen in en was ook op taalkundig vlak een vernieuwer. Al was hij goed vertrouwd met het Frans, toch heeft hij - in tegenstelling tot zijn vader **Hendrik III** - de lyriek niet in het Frans beoefend maar in het 'Duytsch', met sprankelende minnegedichten als 'Harbalarifa' en minneliederen zoals 'Eens meien morgens vroege'. Hij vaardigde als eerste hertog van Brabant 'Dietsche' oorkonden uit aan de stad Brussel. Dit gebeurde in een periode waarin de Vlaamse steden als Brugge, Gent, Leper en Kortrijk ... Franstalige privileges ontvingen van de graven van Vlaanderen als **Guy de Dampierre**.

Verbleven de voorgangers van Jan I meestal in Leuven, dan gaf Jan I de voorkeur aan Brussel.

In Sint-Goedele liet hij zijn Woeringse zege herdenken. Terecht kon **Lodewijk van Velthem** dan ook tijdens de veertiende eeuw schrijven dat Jan I "Bruesele eerde ende minde vor alle steden die hi kinde". In de Zennestad werd hij in 1294 ter aarde besteld, evenals zijn vrouw **Margaretha** en zijn dochter **Maria**.

Klooster

Op de plaats van het huidige Beursgebouw was er vanaf 1238 (vandaar Bruxella 1238) een klooster uitgebouwd door franciscaanse bedelmonniken, ook wel minderbroeders genoemd. Tijdens de godsdienstrelen van 1579 werd het klooster en hun minderbroederskerk (of recollettenkerk) zwaar beschadigd, maar onder het bestuur van **Albrecht** en **Isabella** werd alles heropgebouwd. Het hoogkoor werd vernieuwd in barokstijl en het vernielde graf van Jan I en zijn vrouw **Margaretha** werd vervangen door een barokmonument.

De overwinnaar van de Slag bij Woeringen wil geen Franse oorkonden meer.

Bij het Franse bombardement van 1695 ontsnapte het niet aan de vernielingen. Nogmaals werd het klooster heropgebouwd, maar de doodsteek kwam zowat honderd jaar later toen de Franse eerste consul **Napoleon Bonaparte** de gebouwen als nationaal goed verkocht en liet afbreken. In de plaats kwam er een Botermarkt. Tussen 1868 en 1873 werd in Brussel onder de leiding van architect **Léon Suys** het Beursgebouw opgericht. Franse neorenaissance vermengd met Second Empire geven het een eclectisch uitzicht. Wat nog onder de grond zat, vergeleed in de nevels van het verleden.

Opgravingen

Precies 700 jaar na de Slag bij Woeringen, in 1988, werden in de Beursstraat archeologische opgravingen gehouden. Ze vonden er de resten van het hoogkoor van de voormalige minderbroederskerk.

De archeologen stonden echter voor een probleem. In het midden van het voormalige hoogkoor stootten zij op vijf pijlers in zandsteen, waarvoor ze geen verklaring vonden. Uiteindelijk zei de archeoloog **prof. Pierre Bonenfant** (ULB) dat die pijlers een raadsel zouden blijven. **Paul De Ridder**, stichtend lid van de Vereniging voor Brusselse Geschiedenis, vond de verklaring van het raadsel. Hij verwees naar een passage in de kroniek van **Lodewijk van Velthem** (+ na 1327). Die priester schreef dat hertog Jan I in 1294 begraven werd in het midden van het koor van de minderbroederskerk in Brussel. Het raadsel was opgelost: die pijlers hadden destijds zijn grafmonument gedragen.

Karel Adams
hoofdredacteur De Brusselse Post

NOGMAALS: ET POUR LES FLAMANDS
LA MÊME CHOSE

Vaccinatieperikelen

Als 86-plusser was ik begin april nog steeds niet ingeënt alhoewel verschillende kennissen, veel jonger dan ik, al waren gevaccineerd. Ik heb getelefoneerd naar het coronavirusnummer 02 214 19 19. Op 19 april werd mij medegedeeld dat er plaats was aan de Heizel op maandag 26 april. Om te bevestigen zou men een sms sturen.

Op mijn gsm verschenen inderdaad een Nederlands- en een Franstalig bericht met een code. Als Nederlandstalige heb ik het Nederlands bericht aangeklikt. Er volgden echter geen verdere instructies. Vermits ik reeds een afspraak had met het vaccinatiecentrum, heb ik mij op 26 april aangeboden. Daar werd ik doorverwezen naar de 'Helpdesk', waar ik tot mijn verbazing vernam dat ik niet was ingeschreven. Na veel heen-en-weergetelefoneer en doorverwijzingen bleek dat het Nederlands bericht dat ik mee had, onbekend was en dat ik moest inloggen op BRUVAX Brussels. Teleurgesteld keerde ik weer naar huis. Daar heb ik ingelogd op BRUVAX Brussels (blijkbaar een organisatie van de GGC). Nu volgden wél instructies, maar uitsluitend in het Frans. Wat ik ook probeerde, ik kreeg er geen Nederlands woord uit. Ik stond voor een dilemma: me niet laten vaccineren, dan wel de overtreding van de taalwet ondergaan.

NB1: Ik heb over deze overtreding een klacht ingediend bij de heer **Jozef Ostyn**, vicegouverneur van het Brussels hoofdstedelijk Gewest, die in zijn antwoord stelt dat "gezien voor inschrijving via BRUVAX men ook zijn rijksregisternummer moet ingeven, het platform perfect moet weten of de betrokkene als Nederlandstalige is ingeschreven in het bevolkingsregister ... Bijgevolg mag er normaliter geen enkele reden zijn waarom alle communicatie die een burger hieromtrent ontvangt niet correct in zijn of haar taal opgesteld zou zijn ... Overigens heb ik via andere kanalen ook reeds soortgelijke klachten ontvangen".

NB2: Inmiddels kreeg ik op dinsdag 4 mei mijn eerste spuitje in centrum Heizel. Het personeel was vriendelijk en blijkbaar tweetalig. Nadien kreeg ik op mijn e-postbericht een vraag naar mijn ervaring ... in het Frans!

Maan etablissement

op de wijs van: "waar kunnen wij nog beter zijn?" (A.E.M. Gretry)

Ik stoon ee vui maan stamkafei
'k wil ë gô pinke in maan gilei
ô lank ès da geleie?
ët ès pertank maan staminei
ik kom ee alle dôge wei
mô den bôs zegt altaaid: "neie"

" ge muigt ni binne in maan etablissement
on elken oek stô ne polissenagent...
dee polisse wille maa klisse
sebeet kraaig 'k nog 'ën dikke amend
en 'k verdeen zêlf giene cent"

'k zaa zuu geire 'n terraske dôn
van 't smerges vreug tot on de nôn
en mè alleman lameire
mô den bôs aaft zaaine winkel tō
ei roept nô maa: "ket zedde ni gō
gaa wilt maa nog rwineire"

" ge muigt ni binne in maan etablissement
on elken oek stô ne polissenagent...
dee polisse wille maa klisse
sebeet kraaig 'k nog 'ën dikke amend
en 'k verdeen zêlf giene cent"

Swenst weurre al de Brusselseirs zeek
mè dei trôge vaccin-poleteek
emme z'ons allemô te pakke
ja zuu wille z' 'ët in den Belgique
merci vui aale pensée unique
da bruuke ès gō gebakke

mô das niks vui nen Brusselse ket
daan zet 'em nei in de middelt van de mèt
lôt 'em klisse dui polisse
en roept nô de polissenagent:
"das ee maan etablissement"!

De ket van Jette

Naschrift:

Ondertussen kreeg ik inzage van het antwoord aan de vicegouverneur van minister **Alain Maron**, Ecolo, (het Franstalig lid van de GCC). Hij liet de zaak grondig onderzoeken door zijn diensten en verontschuldigt zich (het was een technische vergissing) maar benadrukt dat voor hem in Brussel de taalwet van essentieel belang is. Mijn besluit: Franstalige politici hebben meer eerbied voor de taalwet en de grondwet dan een 'Vlaamse' minister (Open VLD) die een Vlaming (slachtoffer van een verkeersongeval) arrogant beledigt.

André Monteyne
Veeltalige vijfde generatie Brusselaar langs vaderszijde

